

Adria Polymers kupila dio zemljišta Petrokemije

Tvrtka Adria Polymers uplatila je 17,5 milijuna kuna za oko 266 000 četvornih metara zemljišta u kompleksu Dina Petrokemije u Omišlju, pa je riječki Trgovački sud odredio da se zemljište koje je pripadalo tvrtki Piros u stečaju preda u posjed novom vlasniku. Piros je uz Čuf jedna od tvrtki kćeri Dina Petrokemije. U njegovu vlasništvu bilo je oko 266 000 četvornih metara zemljišta u kompleksu Dine, koje je u ovršnom postupku prodano tvrtki Adria Polymers.

Izvor: [Privredni vjesnik, broj 4025](#)

Doktori znanosti u 2017.

U Hrvatskoj je u 2017. godini 716 osoba postiglo doktorat znanosti. Prosječna starost novih doktora znanosti je 39 godina, podjednako za žene i muškarce. Najbrojnija skupina ima između 30 i 34 godine.

Područja doktorskih disertacija:

- 23,5 % biomedicina i zdravstvo
- 13,8 % prirodne znanosti
- 20,9 % društvene znanosti
- 6 % biotehničke znanosti
- 17,6 % tehničke znanosti
- 2,7 % interdisciplinarna područja znanosti
- 14,7 % humanističke znanosti
- 0,8 % umjetničko područje

Broj doktorata postignutih na pojedinim sveučilištima:

- 489 doktora znanosti na Sveučilištu u Zagrebu
- 38 doktora znanosti na Sveučilištu u Splitu
- 95 doktora znanosti na Sveučilištu u Osijeku
- 33 doktora znanosti na Sveučilištu u Zadru
- 4 doktora znanosti na Sveučilištu u Puli
- 57 doktora znanosti na Sveučilištu u Rijeci

Izvor: [Državni zavod za statistiku i Privredni vjesnik, broj 4026](#)

Kutinska Petrokemija na poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu

Najveća i najznačajnija poljoprivredna smotra u Središnjoj i Jugoistočnoj Europi – Međunarodni poljoprivredni sajam – održana je 85. put u Novom Sadu od 15. do 21. svibnja. U ovoj godini jubileja, jer Novosadski sajam obilježava 95 godina postojanja, na Poljoprivrednom sajmu sudjelovalo je 1500 izlagača iz tridesetak država. Iz Hrvatske se izravno predstavilo tek desetak tvrtki, a najviše na zajedničkom štandu Hrvatske obrtničke komore. Jedini uočljiv i reprezentativan izložbeni prostor imala je kutinska Petrokemija. Svoje proizvode i usluge nudilo je još hrvatskih proizvođača, ali ne samostalno nego u suradnji sa srpskim ili drugim poslovnim partnerima.

Zoran Matić, direktor zastupništva Petrokemije Kutina u Novom Sadu za Srbiju, Makedoniju, Crnu Goru i Kosovo, objasnio nam je tržišnu poziciju Petrokemije. "Petrokemija na ovom tržištu plasira između 5 i 10 % godišnje proizvodnje. Pri tome umjetna gnojiva Petrokemije zauzimaju između 15 i 17 % srpskog tržišta umjetnih gnojiva. U odnosu na razdoblje prije raspada Jugoslavije to su, nažalost, bitno manje brojke. U međuvremenu se dogodila znatna preraspodjela tržišta, ali i bitan pad financijske moći ovdašnjih poljoprivrednih proizvođača. Najveći udjel u tom segmentu sada imaju ruski proizvođači. S obzirom na njihovu dostupnost jeftinog plina kao glavnog energenta u proizvodnji umjetnih gnojiva, oni po tim uvjetima mogu bitno spuštati prodajne cijene i time diktirati uvjete na srpskom tržištu", objasnio je Matić.

Izvor: [Privredni vjesnik, broj 4030](#)

Petrokemija jača suradnju s lukom Vukovar

Čelni ljudi kutinske Petrokemije razgovarali su s predstavnicima Grada i Luke Vukovar o sadašnjoj i budućoj suradnji, a namjera je kutinske tvrtke da poslovna suradnja ojača te da se u budućnosti poveća promet Petrokemijinih proizvoda kroz vukovarsku luku. Kutinska tvrtka na godišnjoj razini proizvodi oko 1,2 milijuna tona umjetnih gnojiva, a preko vukovarske luke uvozi i izvozi oko 100 000 tona roba godišnje, pri čemu se oko 70 % odnosi na izvoz. Petrokemija u Vukovaru ima i vlastiti prostor kojim se koristi za potrebe tržišta, a iz Uprave Kutinske tvrtke uvjereni su da će taj prostor u budućnosti dobiti kvalitetnije sadržaje i postati centar slavonske poljoprivrede.

Izvor: [Privredni vjesnik, broj 4030](#)

Serijalizacijom protiv krivotvorenih lijekova

Količina krivotvorenih lijekova na svjetskom tržištu raste iz godine u godinu, a svaki drugi lijek kupljen putem interneta je krivotvoren, pokazuju podatci Svjetske zdravstvene organizacije. U zemljama u razvoju na crnom se tržištu proda i do 30 % svih lijekova, a od posljedica upotrebe krivotvorenih lijekova godišnje umre i do milijun ljudi. U razvijenim zemljama taj je postotak daleko manji, no tržište EU-a je u opasnosti zbog slobodnog protoka roba i usluga, rasta trgovine lijekovima na internetu te na za to neovlaštenim mjestima. EK je stoga 2011. izdao Direktivu o krivotvorenim lijekovima koja nalaže serijalizaciju svakog pakiranja lijeka od 2019. godine.

Cilj serijalizacije je spriječiti ulazak krivotvorenih lijekova u legalni opskrbni lanac, stavljajući u fokus zaštitu i povećanje sigurnosti pacijenata. Označavanjem svakog pakiranja lijeka jedinstvenim serijalizacijskim brojem u svakom trenutku će se moći provjeriti autentičnost lijeka koji se izdaje na recept. Sustav označavanja i provjere omogućuje brzo i jednostavno očitavanje broja serije, serijalizacijskog broja i datuma isteka roka valjanosti, što poboljšava postupke opoziva lijeka s tržišta i sigurnost pacijenata. Svi ti podatci bit će pohranjeni u središnju bazu podataka i u nacionalne baze država članica te će u svakom trenutku, u svim ljekarnama i bolnicama, biti moguće provjeriti podrijetlo, odnosno autentičnost lijeka. Sustav provjere lijekova može jamčiti sadržaj pakiranja samo ako je pakiranje cijelo vrijeme bilo zatvoreno. Stoga se propisuje i uporaba pakiranja koje sadrži zaštitu od otvaranja i pokazuje je li ono bilo otvarano ili neovlašteno mijenjano.

Prvi put je jedan tako izazovan i opsežan projekt povjeren partneru izvan nacionalnih legislativnih tijela – farmaceutskoj industriji kao predvodniku samoregulacije svojeg poslovanja. Do sada se nikad nije dogodilo da su proizvođači odgovorni za tako zahtjevan projekt unutar javnozdravstvenog sustava, što je dokaz povjerenja i strateškog značaja farmaceutske industrije za zaštitu zdravlja. Da je serijalizacija nezaustavljiv proces povećanja sigurnosti lijekova, dokazuje i nedavni poziv Europske organizacije za provjeru autentičnosti lijekova, koja je pozvala proizvođače i nositelje odobrenja za stavljanje lijekova u promet da započnu aktivnosti vezane uz spajanje njihovih sustava IT sa središnjim repozitorijem.

U Hrvatskoj je projekt serijalizacije farmaceutska industrija započela osnivanjem Hrvatske organizacije za provjeru autentičnosti lijekova s ciljem uspostave sustava za provjeru autentičnosti lijekova. Osnivači su HUP-UPL, IFI i HGK – Udruženje trgovine na veliko farmaceutskim proizvodima i ortopedskim pomagalima. U radu HOPAL-a kao aktivna članica sudjelovat će i Hrvatska ljekarnička komora. HOPAL će svim dionicima distribucijskog lanca lijekova u Hrvatskoj pružati podršku s ciljem uspješne realizacije projekta serijalizacije. U svrhu pravodobne implementacije Direktive EU-a HOPAL je potpisao ugovor s tvrtkom Solidsoft Reply.

Sustav koji će razviti Solidsoft Reply omogućit će uspostavu nacionalnog sustava za provjeru autentičnosti lijekova. Tako će i u Hrvatskoj od veljače 2019. biti moguće na recept dobiti ili kupiti samo pakiranje lijeka koje sadrži Direktivom propisana paneuropska sigurnosna obilježja – zaštitu od otvaranja i jedinstveni serijalizacijski broj. Autentičnost lijekova provjeravat će se putem jedinstvenog identifikatora otisnutog na kutiji u obliku dvoznamenkastog barkoda u svim ljekarnama i bolnicama.

Izvor: [Morana Dostal, izvršna direktorica HOPAL-a, Privredni vjesnik, broj 4024](#)

TEHNOLOŠKE ZABILJEŠKE

Uređuje: Dušan Ražem

Je li hrana od genetski modificiranih namirnica sigurna?

Čini se da je u ljudskoj prirodi da se odupire promjeni i strahuje od nepoznatog. Stoga ne iznenađuje da genetski inženjering prehrambenih i krmnih kultura nailazi na odlučnu osudu kao "Frankenštajnova hrana" kod mnogih potrošača kojima se čini užasno jesti jabuku s dodanim genom protiv posmeđivanja ili ružičasti ananas genetski obogaćen antioksidansom likopenom.

Ako prošetate među prodajnim stolovima bilo koje velike trgovine na bilo kojem velikom svjetskom tržištu, naići ćete na mnoštvo proizvoda s istaknutom oznakom "Nije GMO". Teže je uočiti mali tisak na mnogim drugim namirnicama koji navodi "Djelomično proizvedeno pomoću genetskog inženjersva", što u Americi zahtijeva savezni zakon iz 2016. godine, koji propisuje jedinstveno označavanje svih prehrambenih proizvoda koji sadrže genetski modificirane sastojke.

Zahtjev za označavanjem nastao je kao odgovor na pritisak javnosti i zbujujući niz državnih pravila. Ali, dok javnost ima pravo znati i biti iskreno informirana o načinu označavanja svih proizvoda, to je i vrlo zbujujuće. Poljoprivrednici i poljoprivredni stručnjaci genetski su modificirali hranu koju jedemo stoljećima kroz uzgojne programe koji su rezultirali velikom i uglavnom nekontroliranom razmjenom genetskog materijala. Ono što mnogi potrošači ne znaju: već desetljećima, uz tradicionalno križanje, poljoprivredni stručnjaci primjenjuju zračenje i kemikalije kako bi potaknuli mutacije gena u jestivim usjevima u pokušaju postizanja željenih svojstava.

Moderno genetsko inženjerstvo razlikuje se od tradicionalnog u dva pristupa: samo jedan ili svega nekoliko novih gena s poznatom funkcijom unosi se u usjev, a ponekad novi geni potječu i od nepovezanih vrsta. Dakle, gen koji je namijenjen postizanju tolerancije na mraz, recimo u špinatu, može doći iz ribe koja živi u ledenim vodama.